

SAMOBORSKI LIST

GODINA XXXX.

U SAMOBORU, 1. SVIBNJA 1943.

BROJ 2.

Proslava druge godišnjice Nezavisne Države Hrvatske

godan govor, iznevši našu tešku, veliku i odgovornu ulogu u cijeloj našoj povijesti.

Ali — rekao je govornik — iako smo uvijek stradali, iako smo se uvijek borili i ratovali, još smo svi svjestni i jaki! Sada kada je naš veliki Poglavnik obnovio Hrvatsku državu, sada smo još i jači, ali i sada je naša uloga teška, jer naša je domovina uzkrasila na ruševinama jedne trule tvorvine, a mi moramo to popravljati. —

Dalje je naglasio: Danas kad mi slavimo drugu godišnjicu Nezavisne Države Hrvatske, dužnost je svima nama da se zavjetujemo, da ćemo i svojom krvlju braniti sve tekovine naše slobode. To je jedina garancija, da će i našim pokoljenjima biti lipeo i dobro. To nam je dužnost, jer se moramo odužiti svima onima, koji su svoje živote dali, da je ostvareno ovo, što danas imamo, a to je Poglavnikova Hrvatska.

Govor ing. Bullića bio je često prekidan pjeskanjem i odobravanjem.

Iza govora odpjevala je Ustaška mladež vrlo lepo i skladno nekoliko pjesama. Krasnoslovlili su dvije pjesme Ivo Šetin i Franček Marvar.

Zatim je govorio izaslanik Glavnog Ustaškog Stana Pavle Zegarac. On se je u svome liepom govoru oborio na one, koji svojom nesavjesnošću žele izkoristiti ovo ratno doba za svoje osobne probitke. Oborio se i na one, koji samo prigovaraju, a ništa ne rade. — Govor Pavla Zegarca bio je vrlo pomno od prisutnih saslušan. — »Jeka« je pod ravnanjem zborovođe Otona Fresla odpjevala dvije pjesme, a glazba odsvirala himne i ova priredba u kojoj je Samobor dokazao kako osjeća i misli bila je završena.

Druga godišnjica prošla je u našem mjestu u znaku osobite srdačnosti i ljubavi za svoju domovinu u kojoj je sudjelovalo i selo i grad, a to je najbolji dokaz svijesti, a i siguran putokaz za našu bolju i ljepšu budućnost!

•••••

Poslije podne priredila je u »Hrvat. Domu« muška i ženska Ustaška Mladež vrlo uspješnu proslavu druge godišnjice uzkrasnica Nezavisne Države Hrvatske, pod vodstvom Logornika g. Leskovara. — Proslava je bila vrlo dobro posjećena.

SAMOBORSKI ŽUPNIK

Preč. g. Juraj Kocijanić, začasni kanonik i dekan, imenovan je po preuzv. g. nadbiskupu kanonikom zagrebačkog prvostolnog Kaptola te je svečano uveden u katedrali dne 27. ožujka o. g. — Čestitamo! Kakogod se Samoborci vesele i ponose, što je tu visoku crkvenu čast postigao domaći samoborski sin, odvjetak stare samoborske porodice, samoborski župnik, — to i žale, što će otići iz Samobora. Jer koliko je mnogo preč. g. župnik Kocijanić učinio za Samobor! Već kao đak i klerik!

Da se samo spomene osnutak »Hrvatske pučke knjižnice i čitaonice« u Samoboru i sastav novih pravila za samoborske bratovštine, koliko savršenijih od prijašnjih! Već prije svog župnikovanja u Samoboru napisao je, među inim, i znamenita vjersko-povijesna i rodoljubna djela »Pogledi u kulturnu povijest hrvatskog naroda« i »Pape i hrvatski narod«.

I naše je mjesto kao i sva druga u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj proslavilo na vrlo liep i svečan način drugu godišnjicu uzkrasnica naše domovine. — U toj proslavi sudjelovao je cijeli Samobor, Ustaška bojna, Hrvatski Radnički Savez, Ustaška i školska mladež te okolišno seljačstvo.

U jutro je bila svečana sv. misa u župnoj crkvi, na kojoj je pjevala »Jeka«, a zatim su svi svrstani u veliku povorku predvođeni glazbom krenuli u »Hrvatski Dom«.

Svečanu priredbu otvorio je Logornik Oton Fresl Odsvirana je državna i ustaška himna. Zatim je stupio na pozornicu toplo pozdravljen državni tajnik ing. Ivo Bullić, koji je pozdravio sve prisutne u ime hrvatske državne vlade i koji je održao liep, pri-

JOSIP MILAKOVIĆ

(Nakon 20-godišnjice smrti)

4. kolovoza 1941. god. navršilo se je ravno dvadeset godina što je umro hrvatski pjesnik, samoborski sin, Josip Milaković naštavši svoje posljednje počivalište na svome zavičajnom tlu.

Josip Milaković rodio se u Samoboru 1. kolovoza 1861. god. od majke Josipe rodene Juratović i oca Ilje, Zumberčanina. Otac mu je bio stolarski obrtnik.

Već zarana pričala je majka malomu Josipu nebrojena priče, a tako i neke starije Vuštin. One su se duboko usjekle dječaku u dušu i možda bile i prvi povod, što ja on u kasnijem životu tako rado pisao sa djecom. Pačiku je školu svršio u Samoboru, a ostale u Zagrebu. Kao stromačen đak prebivao je mnogo nevolje. Već u samim godinama volio se zanimati za djela hrvat-

ske književnosti i svaki slobodni čas posvećuje čitanju.

Još kao đak izdaje u Samoboru litografirani beletristički list »Ljubicu«, koja u jednom svome djetu donosi i važnije lokalne vijesti. (Đakle prvi časopis u Samoboru, daleko prije »Samoborskoga lista«!)

Posvetio se učiteljskom zvanju, pa slušuje najprije kratko vrijeme u Samoboru kao namjestni učitelj, onda u Bosni kao učitelj, školski nadzornik, a najposlije kao profesor Učiteljske škole u Sarajevu.

Milaković je plodan hrvatski pisac. Javljao se svojim priložima po beletrističkim časopisima, izdao velik broj knjiga, skupljao narodno blago, prevodio iz slavenskih jezika, napisao velik broj studija. — U literari je nastupao s 8 knjiga, a u dječjoj književnosti sa 14. — Prva knjiga lirike nosi naslov »Hrvatske«, a izdao je je god. 1883.

Na polju hrvatske omladinske književnosti dao je dragocjenih priloga; njegov je rad došao ovdje do najjačega izražaja, jer se umio približiti dječjoj duši kao riedko tko.

Svojim stihom zanosi se pjesnik u carstvo dječje psihe i on ostaje u prvom redu pjesnik djeteta i dječjega života. Tu je njegova snaga.

Volio je od srca djecu, i slučaj je htio, da ga je i među djecom pohodila nenadano smrt. Došavši u Samobor na školske praznike, bavljao se sa djecom, svojih malim rođacima, kad mu klone savieki srce. Umro je 4. kolovoza 1921., tri dana kasnije negoli je navršio 60. godinu života.

O već minuloj 20-godišnjici od pjesnikove smrti, mi mu naknadno posvećujemo ove redke šefeci osvjetlići uspomenu na ovog plodnoga hrvatskog književnika i zaslužnoga sina našega liepog Samobora. S-a.

Kao samoborski župnik od god. 1932. djelovao je upravo neumorno. Koliko je uzpjeha postigao na području vjerskog života i sam dekanatski Euharistijski kongres u Samoboru god. 1938. njegovo je djelo. Tom zgodom napisao je izvrstno djelo prikazujući samoborsku i sve ostale župe dekanata.

U Samoboru je god. 1934. prikazivano njegovo djelo »Dvanaest stoljeća hrvatske

poviesti«, a god. 1941. »Sveti osvit Hrvatske«. Tu je napisao i knjigu »Hrvatska uvijek katolička«.

Uzpješno je surađivao u občinskom odboru. Uzpješno u društvenom životu i na području društvene djelatnosti. — Njegov je djelo i sama »Zadruga Hrvatski Dom« i gradnja »Hrvatskog Doma«. Zapravo je njegovo djelo i proslava 700-godišnjice

Samobora kao slob. i kr. povelj. trgovišta god. 1942. — On je tom zgodom pokrenuo i izdanje knjige-spomenice o Samoboru, koja će uskoro izaći iz tiska, i na kojoj je sam neumorno surađivao i napisao za nju odličnih priloga.

Ovoliko samo malo u brzini, prigodom imenovanja preč. g. župnika kanonikom.

Hoće li Samobor biti proglašen gradom?

Povodom proslave 700-godišnjice, što je Samobor bio po kralju Beli III. (IV.) god. 1242. proglašen kraljevskim i slobodnim trgovištem, iznesena je opet stara želja nekih građana, a od strane predstavnika nekih nadležnih vlasti misao, da se trgovište Samobor učini gradskom obćinom.

O tom važnom pitanju većalo je ozbiljno občinsko poglavarstvo kao što i občinski savjetodavni odbor. Namisao je prihvaćena, ali uz ove uvjete: da se skućeno područje obćine Samobor proširi i to prikljućenjem područja Sv. Helene sve do Bistraca, jednog dijela sela Mala Rakovica s ove strane istoimenog potocića do mosta na cesti izpred Mirnovca, čitavog sela Hrastina do razkršća na cesti Domaslovac—Farkaševac te cijelog Stražnika sve do mede sela Vrhovčak.

Područje samoborskog kotara imalo bi se proširiti pripojenjem obćine Stupnik, koja je sve do god. 1914. pripadala kotaru Samobor. Činovnićtvu obćine Samobor imao bi se za prvi čas dodati samo jedan pravnički stručnjak kao senator, redarstvenu službu preuzeo bi redarstvo Vel. Župe, plaćala bi ga država, a Samoborska obćina bi osigurala stan i namještaj.

Samoboru doista dolikuje da bude gradom. Pogranično je mjesto, u nj dolazi osobito u mirno doba mnoštvo izletnika, planinara, putničara. Samobor imade pravi izgled grada: veliki broj ulica, parkova, vrtova, šetališta, kupališta, autostrada, željez-

nica, autobus-promet, električna, vlastiti vodovod, razni obrti, tvornice, dovoljni broj gostionica, krasne crkve, slikokaz, društveni dom s dvoranom i pozornicom, brojna kulturna, staežka i glazbena udruženja i t. d. te divnu bližu i daljnju okolicu za izlete.

Život i običaji posve su gradski. Samobor je znamenit i po svojoj drevnoj prošlosti i bogatoj kulturnoj poviesti. Stekao je velikih zasluga kao središte prosvjetnog i narodno-političkog hrvatskog razvitka.

Kad se izgradi nova dolićna zgrada za pućku školu, o ćemu se ozbiljno radi, kad se otvori niža srednja škola, koja je tako potrebna i Samoboru i brojno napućenoj okolići, kad se do kraja provede sredidba potoka Gradne, obnovi stari grad Samobor, osnuje mjestni muzej, uvede makar i malena pomoćna bolnica, kad se usavrši uzkotračna željeznica, Samobor će moći kao grad brže i povoljnije napredovati.

Samobor bi bio — izuzevši glavni grad Zagreb — jedini grad na području Velike Župe Prigorje.

Naćelnik g. V. Regović iznio je to pitanje i pred brojno građanstvo na sastanku, održanom u dvorani »Hrvatskog Doma« 7. veijaće o. g., te ga s više strana objasnio. Građanstvo je pokazalo veliko zanimanje te učestvovalo u razpravljanju. Iz svega se moglo razabrati, da Samoborci nijesu načelno protiv proglašenja gradom, ali su odali svoju bojazan, da će ih pogoditi nove, veće daće, koje će od njih tražit potrebe

gradske uprave, kao što i mišljenje, da ovo tjeskobno i nesigurno ratno doba nije najpodesnije za rješavanje takovih pitanja.

Naćelnik je dao još jednom građanstvu priliku, da oćituje svoju volju i to pozivom od 8. II. o. g. na sve one, koji imadu pravo giasa, da pismeno glasuju za ili protiv proglašenja. Od 735 glasova uztegio se od giasanja njih 459, dok je za proglašenje glasovalo 209, a protiv 57.

Na temelju proućavanja proraćuna, što ga ima Samobor sada kao trgovište odnosno kao seoska obćina, i uspoređivanja s onim, što bi ga imao kao grad, te na temelju usporedbe prihoda i razhoda nekih manjih gradskih obćina (napose grada Senja) s onim naše obćine, došlo se do zakljućka, da na građanstvo ne bi pali razmjerno veći tereti, dok bi se Samobor kao gradska obćina s većom samoupravom sigurno mnogo povoljnije razvijao i kulturno, privredno i gospodarski, a to bi neminovno urodilo većim blagostanjem i boljim društvenim poretkom.

Kako će i kada nadležne vlasti riešiti to pitanje, nije poznato. Oće ratne prilike vrlo su teške, pak će one, ćini se, najviše utjecati na konaćnu odluku.

Proglašenje Samobora gradskom obćinom bit će svakako odsudna prekretnica i poćetak nove epohe mnogostoljetne njegove poviesti.

UĆITELJSKA PREMJEŠTENJA, UMIROVLJENJA, UNAPREĐENJA I DRUGE PROMJENE NA PODRUĆJU SAMOBORSKOGA KOTARA

Unatrag par mjeseci nastale su znatne promjene među ućiteljstvom samoborskoga kotara, kako sa premještanjem, umirovljenjem, primitkom u službu Nezavisne Države Hrvatske i namještenjem, unapređenjem, kao i prestankom službe onih ućiteljica, koje su se udale za osobe, koje nisu iz istog resora.

Premještenja: Odlukom ministarstva narodne prosvjete u Zagrebu, premješteni su sa područja ovoga kotara, kao i premješteni na područje ovoga kotara sljedeći ućitelji(ce):

Šarćević Bosiljka, ućiteljica iz Luga u Podsused; Brant Branka, zabavilja iz Stare Pazove, pridieljena na rad Maloj školi u Rudama; Dolinar Zdenko, ućitelj iz Gruda u Grdanjcu i imenovan ujedno upraviteljem iste škole; Holjevac Marija, ućiteljica iz Rakov Potoka u Zagreb; Lopac Srećko, pomoćni ućitelj u Klakama u Gornju Bistru, kotar Donja Stubica; Flegar Martin, ravn. ućitelj u Mirnovcu u istom svojstvu u Strmecu istoga kotara; Gašpić Anka, ućiteljica u Kandijli, kotar Bugojno u Strmecu; Grbić

Marija, ućiteljica iz Kotor Varoša u Pavaćnjak; Katarina Vidaković, pomoćna ućiteljica iz Pavaćnjaka u Glavnicu, kotar Sv. Ivan Zelina; Jakić Zdenka, ućiteljica u Ilincima u Sv. Nedjelju i pridieljena na rad novoosnovanoj školi u Kerestincu; Ivančić Zora, ućiteljica u Viškovcima, kotar Dakovo u Mirnovcu; Bronzini Zlata, ućiteljica u Ladimircu, kotar Valpovo u Farkaševcu; Štekić Nada, ućiteljica u Grdanjcima u Golubince, kotar Stara Pazova i Blažević Katlica, ućiteljica iz Sv. Nedjelje u Strmecu.

Umirovljenja: Odlukom istog ministarstva umirovljeni su ovi ućitelji(ce): Rubinić Matko, kot. školski nadzornik pridieljen na rad školi u Rudama; Wirand Štefanija, ućiteljica u Samoboru; Dobrila Katarina, ućiteljica iz Mirnovca; Grdenić Dragica, ućiteljica iz Farkaševca i Bogović Z. ućiteljica u Samoboru.

Istom odlukom prestala je služba ućiteljicama radi udaje: Prahir Nadi, ućiteljici u Strmecu s danom 21. XII. 1942. i Poljanec Spomenki, ućiteljici u Sv. Martinu pod Okićem, stušać Visoke pedagoške škole u Zagrebu s danom 13. III. 1943.

Unapređenja: Tratenjak Olga, ućiteljica u Sv. Nedjelji, promaknuta je iz VIII. ćinova, razreda 3. stupnja u VII. ćinova, razred 1. stupnja; Žilić Marija, ućite-

ljica u Samoboru iz VIII. ćinova, razreda 3. stupnja u VII. ćinova, razred 1. stupnja i Paviović Olga, ućiteljica u Strmecu, ćinov. X. ćinova, razreda 1. stupnja u X. ćinova, razred 2. stupnja.

Preuzeti u službu »Nezavisne Države Hrvatske: Radimir Eugenija, bivša ućiteljica u Boki Kotorskoj, namještena u Smerovišću; Magašić Uršulina, bivša ućiteljica u Baškoj, otok Krk, namještena u Gradni i Grandić Olga, bivša ućiteljica u Sušaku, namještena u Strmecu.

PROSLAVA DANA NARODNIH MUĆENIKA U SAMOBORU

Sutra t. j. 2. svibnja proslavljuje Samobor uspomenu dvaj velikih sinova hrvatskoga naroda Petra Zrinskoga i kneza Frana Frnkopana.

Toga dana umoljavaju se sva samoborska društva na ćelu s glasbom »Hrvat. pućke knjićnice i ćitaonice« da pođu u Franjevaćku crkvu u 1/12 sati, da se pomole za pokoj njihovih duša.

Sastanak je svih društava pred »Hrvatskim Domom« u 1/412 sati.

Hrvat. kulturno društvo »Napredak«

Služba u hrvatskoj vojsci predstavlja čast za svakog Hrvata

Nije to pusta rečenica, bez svrhe i bez sadržaja, to je činjenica, koja ima temelje u našoj tisućgodišnjoj poviesti. — Te činjenice bili su svjestni oni naši borci, koji su se javljali, u borbe protiv četničkih bandi, kao i protiv boljševičke nemani, pokazujući tako, da u njima živi vjekovni duh hrvatskog ratnika, rodoljuba i vojnika, koji je slavu hrvatskog oružja pronesao čitavim svijetom.

Uzpostavljanjem Ustaške Hrvatske čitavi je hrvatski narod postao jedna vojska, uvijek spremna, da posluži obrani naše slobode i nezavisnosti. Našlo se a nalazi se i danas nekoliko desetaka ljudi u Hrvatskoj koji ne shvaćaju podpuno vrijeme i svoju dužnost prema domovini, a na koje želimo danas pokazati prstom i reći im da znamo za njih, da ih bilježimo, da ih poznamo.

Nije ovo jedini slučaj nepravilnosti, koji je zateklo Ustaška Hrvatska. Mi vrlo dobro znamo, da je dvadeset godina tudinskog gospodarenja ostavilo velikih tragova na ljudima, koji se ne daju odmah izpraviti. Mnoge su pogreške tih tužnih godina već izpravljene, a sigurni smo, da ih uskoro ne će uopće biti. Mi vrlo dobro znamo, da ima i mali broj ljudi, koji kraj čašice vina postaju gorljivi Hrvati, koji vole zapjevati rodoljubnu pjesmicu, ali kad treba izvršiti ovu ili onu dužnost, onda to gledaju na svaki način izbjeći. . . .

Nekoji to rade iz kukavičluka, nekoji iz proračunosti i zlobe, a neki zbog lažnog života, kojega bi morali malo prekinuti. Međutim takvim ljudima moramo reći, da u ovoj državi ne će biti trpljen

nikakvi kukavičluk, jer je Nezavisnu Državu Hrvatsku izgradilo i uzpostavilo predajno tisućgodišnje junačstvo i pregaranje, a to će ju uzčuvati i uzdržati. Ustaška Hrvatska nikla je iz krvi i znoja, a to se mora cijeniti, mora se poštivati. Kukavicama, licencinama, zlobnicima i nemarnjacima nema mjesta u ovoj zemlji! Zakoni i odredbe ove zemlje moraju se poštivati i život se mora prema njima ravnati. To mora imati na umu svaki!

Mnogi su sumnjali u točnost ovoga, upravo, kako su mnogi i osjetili, da je ovo živa istina. Izbjegavanje i izmotavanje predstavlja najveći prekršaj protiv zakonskih odredaba, a prema tome će to biti ocijenjeno, odnosno kažnjeno.

Vrlo dobro nam je poznato kakvi se sve načini i postupci izmišljaju, samo da bi se izbjeglo dužnosti. Mnogi misle da su u bojnici sigurni, pa da će ih operacija slipeog crieva spasiti recimo od služenja vojske, odnosno udovoljenja vojničkoj dužnosti.

Znamo, da se danas po različitim bolnicama nalazi nekolicina takvih »zdravih bolesnika«, ali im poručujemo i to, da bi se u Zagrebu uskoro mogla ustanoviti Ustaška vojnička bolnica, sa ustaškim liječnicima. . . Čvrsto vjerujemo, da će od tada svi ti »bolesnici« ozdraviti. . . Svi takvi »bolesnici« biti će dopremljeni u tu bolnicu, gdje će se pomno paziti na njihovo zdravlje. . .

Površnost, lakoumnost i lenost u pitanju domovinskih dužnosti ne će se trpjeti, ma tko to bio i ma kakav čin nosio. Danas se na istočnom bojištu, u domovini također, bore i osiguravaju mir hrvatski vojnici, koji

također imaju obitelji, koji su skrbni očevi i muževi, pa su ipak točni u vršenju svojih dužnosti. U isto vrijeme ima ljudi, koji na različite načine nastoje izbjeći svojim dužnostima, a to je zločin, pa će se prema tome postupati.

Ovo neka bude posljednja opomena svim takvim i njima sličnim, kao i svima onima, koji bi možebitno podpomagali ovakav zločinački rad, koji bi možda iz »priateljstva«, »rodbinstva«, ili čak i drugih razloga podpomagali ove nepravilnosti. — Neka svi znaju, da i takvim stvarima ima lička, da će se i tomu stati na kraj.

Naivno bi bilo ove opomene tumačiti možda znakom naše »slabosti« . . .

Naprotiv, mi im možemo reći te opomene, jer osjećamo našu snagu, jer vidimo, da je većina hrvatskog naroda danas cjelovita u vršenju svojih dužnosti i nećemo dozvoljavati, da nekolicina pokvarenih ljudi, špekulanta i kukavica omeće naš rad. Ustaška Hrvatska danas je toliko jaka, da možemo otvoreno kazati, da će se iz ove zemlje ukloniti sve što je pokvareno, sve što je škodljivo na hrvatskom narodnom tijelu.

Razni čirevi na narodnome tijelu biti će neumoljivo uklonjeni.

Mi sledimo primjer onih, koji jedva čekaju da mogu nešto učiniti za Poglavnika i svoju domovinu, sledimo primjer onih, kojima se divi čitav svijet, a to tražimo od svih! (N-Lju)

NEŠTO O NAŠIM GOSPODARSKIM PRILIKAMA

Tečajem rata mogao je svatko najbolje doći do spoznanje, koliko je njegov obstanak, život, sreća i zadovoljstvo vezano sa zemljom. I oni, koji se ne bave poljodjelstvom, danas pokazuju i prate s velikim interesom obradbu tla, te svekoliki rad oko proizvodnje za život potrebnih namirnica.

Mnoge intelektualce, koji su prije zadržali pred fizičkim radom, vidimo danas kako upotrebljavaju svako slobodno vrijeme te obrađuju sami svoj voćnjak i vrt. Istina, iz početka bilo je malo teško, bilo je malih povreda, ali doskora se priučili i sada već vješto viđaju lopatom, škarama i nožem. — Ovakav fizički rad čini im veselje i zadovoljstvo.

Stalno povoljno vrijeme omogućilo je gospodarima, da su sve radove oko sjetve ozimih i jarih usjeva mogli pravodobno i uredno svršiti.

Dopetom iz Njemačke naročite odlike sjemena pšenice i ječma dobivene putem križanja i selekcije, očekuje se veći i kakvoćom bolji prirod.

Sjetvom kukuruza započelo se prije par tjedana, dok je krumpir već prije skoro sav posaden. Ovog proljeća zasadeno je krumpira razmjerno više no obično, jer je to važna živežna namirnica, a daje mnogo vjeći prirod od drugih plodina.

Primjećujemo, da smo riedko vidjeli sa toliko mara obradbu naših polja kao ovaj put. Malo je tko propustio jesenako oranje kako bi dvostrukim oranjem što bolje saza-

lju za sjetvu priredio i postigao veći uspjeh.

Mnogo se više pažnje ljetos posvećuje i uzgoju raznog povrća. Ovim radom bave se najviše naše vrijedne domaćice. Samo je velika neprilika radi nestašice dobrog sjemena. Proizvodnji valjanog sjemena trebalo bi kod nas veću pažnju posvetiti, jer o sjemenu mnogo ovisi dobar uspjeh, veći i bolji prirod. Proizvodnju sjemena trebalo bi staviti pod kontrolu državne vlasti, te križanjem i selekcijom nastojati doći do novih i vrednijih odlika.

Ovog proljeća bijaše dosta velika potražnja za voćkama i lozom. Sadnji voćaka i naše selo podaje sve više važnosti.

Mnogo brige zadaje našim vinogradarima dobava modre galice. Riedki su, koji imaju nešto na zalih. Mnogi su upravo zdvojni, jer se vrijeme sve više primiče kad će trebati braniti vinograde od peronospore. Redovitim se putem nemože dobiti, a inače već sada traže za 1 kg galice u prahu često sumnjive vrijednosti 1.000 Kuna, a što će tek biti kašnije. Profiterki paraziti i krvopije množe se i nezasitni su. — Narod je upućen da za galicu dađe bakar. Većina napose seljaci nemaju bakra, pa stoga ne mogu ni galice dobiti.

Jedan član Hrvat. seljačke zadruge iz vinorodnoga kraja piše: Mi smo vinogradari pa ne samo da je naša duša spojena sa našim vinogradima, nego naši vinogradi nam pružaju jedini prihod, koji nam služi za naš obstanak, jer ako nam vinogradi propadnu, za nas je to katastrofa i nastupaju crni dani.

Trebalo bi u tom pogledu svakako još na vrijeme nešto poduzeti, da se tim tim ljudima pomogne. Pavao Cesar

USPJELI SASTANAK HRS-A U SAMOBORU

U prostorijama Hrvatskog radničkog saveza održan je vrlo uspjeti sastanak, kojemu su prisustvovali svi članovi kotarskog vieća, radnički povjerenici u samoborskim poduzećima i pouzdanci.

Sastanak je otvorio kotarski povjerenik HRS-a Petar Iviček, te je iznio poviest i zadaću Hrvatskog radničkog saveza prikazavši svu težinu borbe, koju je HRS imao u prošlosti bilo s poslodavcima židovima, bilo s bivšim komunističkim radničkim organizacijama, a što se mora naglasiti ove se organizacije nisu mogle naturiti samoborskom radništvu, koje se uvijek i u prošlosti, a i u sadašnjosti pokazalo svjestnim i hrvatskim. Samoborsko radništvo će biti i u budućnosti vjerno svojim načelima.

Iza govora Ivičeka podnio je izvješće za prvo tromjesečje 1943. poslovni tajnik HRS-a Marko Vukasović, prikazavši sav rad podružnice kao i stanje u svakome poduzeću, te rad oko što bolje obskrbe samoborskog radništva živežnim namirnicama. — Iz izvješća vidjelo se je da je rad samoborske podružnice HRS-a vrlo velik i razgranjen, unatoč teškim prilikama. Održavani su sastanci po svim poduzećima, na kojima je dolazilo uvijek do vidljiva izražaja velika svjest i sloga samoborskog radništva.

Ovo su izvješće odobrili radnički povjerenici. O stanju u svakom poduzeću izvjestili su pojedini glavni povjerenici. — Razpravljalo se još o nekim pitanjima, a zatim je kotarski povjerenik završio sastanak s poklikom: Za Poglavnika i Dom, što su svi prisutni prihvatili sa: Spremni! — Iza toga su odpjevali hrvatsku himnu.

Ovaj je sastanak pokazao i dokazao Okako osjeća samoborsko radništvo i da je siožno u svome radu, a sa takvim se radom, kao i slogom i sviešču mora napredovati. (Mao)

• • • •

SJEDNICA HSPN-A

U prostorijama HRS-a održana je sjednica Hrvatskog saveza posebničkih namještenika. Novi kotarski povjerenik Viktor Matota pozdravio je prisutne, a zatim je složeno novo kotarsko vijeće za kotar Samobor, koje će se poslati u Zagreb na odobrenje i imenovanje. Tada će i HSPN u Samoboru nastaviti jačim i djelatnijim radom. (Mao).

»HRVATSKA PUČKA KNJIŽNICA I ČITAONICA U SAMOBORU

»Hrvatska pučka knjižnica i čitaonica« u Samoboru imala je u god. 1942. sljedeće poslovanje:

Početak godine 1942. posjedovala je knjižnica 2.595 svezaka svih vrsti knjiga. — Tokom godine primila je na poklon 439 knjiga, a kupila je 167 knjiga, koncem godine imala je knjižnica prema tome ukupno 3.201 knjigu.

Kod otvorenja knjižnice dne 1. rujna 1941. bilo je upisano 145 članova, ugodini 1942. upisalo ih se je 38 novih a izstupilo je 12 članova, umrli su 3 člana. — Broj članova koncem godine 1942. bio je 168, bez članova glasbe koji su ujedno i članovi knjižnice.

U godini 1942. izdavane su knjige članovima na čitanje 1.286 puta, a toliko puta i preuzimane. Prema tome je knjižnica u toj godini poslovala 2.572 puta. — Čitaoca je bilo 111 i to 63 muških i 48 ženskih, koji su uzeli 2.482 knjige. Knjige uzete na čitanje redovito se vraćaju osim 2—3 izuzetka.

U prva tri mjeseca 1943. god. pristupilo je novih 39 članova. Knjižnica je u tri mjeseca ove godine primila na poklon 40 knjiga, kupila 68 knjiga, tako da sada broji ukupno 3.309 svezaka. — Na čitanje je izdano od 1. I. do 31. III. 1943. 1.397. knjiga.

Knjige se sada izdavaju utorkom, četvrtkom i subotom od 3 do 5 sati, a nedjeljom od 1 do 4 sata poslije podne.

Kako se iz gornjega izvještaja razabire, »Hrvatska pučka knjižnica i čitaonica« prema prijašnjem svome radu snažnim i odmjerenim korakom ide napred, jer je godine 1941. bilo svega samo 1.528 svezaka knjiga sa 78 članova.

U spomen † Gustava Hutha.

Dovršen je zemaljski put jednoga dobrog i nadasve čestitog čovjeka.

Gustav Huth bio je omiljeo u svim krugovima, s kojima je dolazio u dodir. Liepe osobine njegove duše pribavile su mu velik broj iskrenih prijatelja i poštivača, a njegova je smrt ožalostila sve, koji su poznavali ovoga vriednog čovjeka.

Kao vrstan upravni činovnik, na svim položajima, na kojima se nalazio, bio je do skrajnosti susretljiv, odlikujući se objektivnošću i savjestnim vršenjem dužnosti. Umirovljen je kao načelnik bivše banake uprave.

Mi smo Gustava Hutha smatrali na pola Samoborcem; kod nas je služio kao mlad činovnik, kao pristav Kotarske oblasti, ovdje je proveo najljepše godine svoga života, ovdje si je podigao vilu u našem lepom Anin-dolu i u njoj često boravio, pa i kasnije kad je bio službom vezan na Zagreb, kao i za vrijeme mirovine.

Duga i teška bojest učinila je sada kraj njegovu životu. Umro je u Zagrebu u 69. godini. Bila mu častna spomen!

† Dragan vitez Trnski.

Nedavno umrla — u Zagrebu — Dragan vitez Trnski, veliki župan i vladin povjerenik u m., imao je mnogo veza i sa Samoborom.

Bio je sin hrvatskoga preporoditelja pjesnika Ivana viteza Trnskog, koji je još u dubokoj starosti rado boravio u Samoboru, ljetujući u Sv. Heleni kraj Samobora, u kući, koja je njemu u čast prozvana »Villa Trnski«.

Pjevao je Samoboru i samoborskim lje potama te je niz tih njegovih pjesama god. 1907.—1910. izašao u »Samoborskom listu«. Sam Dragan vitez Trnski djelovao je u Samoboru kao kotarski predstojnik. Kćerka mu se je udala za Samoborca, g. Kurta bar. Alnocha Edelstadtskoga. — Pokojni Trnski bio je predsjednik »Samoborke« d. d. za građevnu industriju.

Obćenito poštivan, ostao je i u Samoboru u najboljoj uspomeni.

† Franjo Garašić.

U noći od 17. na 18. travnja o. g. ubijen je u svome dvorištu po zvjerskim i podmuklim neprijateljima naše državne i narodne slobode Franjo Garašić, jedan od najpoznatijih političkih boraca iz redova seljačtva. Njegovo ubojstvo teško se je dojmilo čitavoga pučanstva kotara Samoborskoga, koje ga pozna kao velikog hrvatskog rodoljuba, velikog poštenjaka i uzornoga seljačkog gospodara.

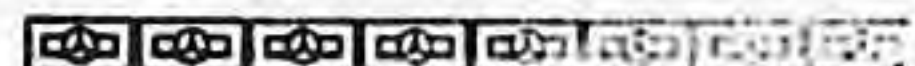
Na izborima god. 1935. izabran je ogromnom većinom zamjenikom narodnog zastupnika. Odmah poslije obnove i uzkranača Nezavisne Države Hrvatske pristupa kao voljom naroda izabrani načelnik občine Sv. Martin pod Oklčem u ustaške redove i kao takav polaže prisegu Poglavniku.

Svim žalom svoga poštenoga i rodoljubnog srca propovjeda seljacima iz svojih sela pravu, istinaku, ustašku misao, te je kao takav ustaški borac upao u oči našim neprijateljima, jer im je smetao u provedbi njihovih osnova na području svoga sela Rakovog Potoka i obližnjih mjesta.

Uzor mužu pok. Franji Garašiću neka je laka hrvatska gruda, koju je tako žarko ljubio. Njegovoj obitelji i rodbini naše najiskrenije saučestiel

Da nema ustaštva, ne bi bilo ni Nezavisno Države Hrvatske. — I dokle god bude ustaškog pokreta i ustaških boraca, dotle će biti sigurno i Nezav. Država Hrvatska.
Poglavlak Ustaškoj Mladeži

Veselu priredbu,

priredio je Tabor ženske i muške Ustaške Mladeži u Samoboru na Uzkrani ponedjeljak 26. travnja u »Hrvatskom Domu«.

Razpored je bio vrlo obilan i lep, a na svršetku izvela je muška i ženska mladež igrokaz »Kugina kuća«. — Mladi su glumci vrlo dobro izveli svoje uloge.

Zadruga »Hrvatski Dom« s. o. j. u Samoboru

održat će svoju glavnu godišnju skupštinu u nedjelju 2. svibnja u 2 sata poslije podne u viastitim prostorijama s cvim dnevnim redom: Izvještaj tajnika, blagejnika i nadzornog odbora, zaključak o razrješnici upravnog odbora, izbor novog upravnog odbora i posebni predlozi pismeno unapried podneseni.

Društvo Hrvatskih katoličkih muževa,

prireduje uzlet u Palačnik u nedjelju 16. svibnja o. g. povodom 10-godišnjice kako je postavljen kip Majke Božje Kraljice Hrvata.

Poziva se građanstvo i ckolišno seljačtvo da tom izletu prisustvuje.

Sastanak je kod kapelice sv. Mihalja u 2 sata poslije podne. — U 4 sata biti će na Palačniku večernica. Odbor

VOZNI RED

ŽELJEZNICE SAMOBOR—ZAGREB

Vlakovi polaze iz Samobora u Zagreb na radne dane u 6.20, 7.20, 12.38, 14.38 i 17.28.

U nedjelje i blagdane u 6.30, 12.38, 17.28. Iz Zagreba u Samobor na radne dane u 8.20, 12.30, 14.30, 17.20 i 19.00 sati.

U nedjelje i blagdane u 8.20, 14.30 i 19.00 sati.

Srećke Hrvatske Državne lutrije

dobivaju se u papirnici Slavka Šeka u Samoboru. — 1/4 srećke stoji Kn 100.—; 1/2 srećko Kn 200.— a cela srećka Kn 400.—

UMRLI U ŽUPI SAMOBOR

Miho Zobarić, rod. 1878.; Dragutina Stublin, roden 1928.; Taša Dubić, rodena 1885.; Ivan Koletić, ustaša, roden 1914.; Josip Grdanjaki, roden 1868.; Bara Bezjak, rodna 1896.; Franca Grgoa, rodena 1876.; Ivan Matić, roden 1874.; Filip Beljak, roden 1892.; Dragutin Mazić, roden 1917.; Ana Šebek, rodna 1861.; Ana Klečić, rodna 1883.

»Samoborski list« izlazi svakoga 1. u mjesecu. — Predplata za god. 1943. iznosi 50 Kuna.

Vesti

NA DRŽAVNI BLAGDAN RADA
1. SVIBNJA GOSTUJE U SAMOBORU
ZAGREBAČKI HRS-OV »ZAGORAC« U
UTAKMICI PROTIV DOMAĆEG HRSK
»SAMOBOR«. — POČETAK U 10 SATI
PRIJE PODNE.

Uprava i uredništvo
Samobor, Livadićeva ul. br. 2. — Vlasnik i odgovorni urednik Slavko Šek.
— Tisak: »Samoborska tiskara« S. Šek.
Samobor, Livadićeva ulica broj 2